

Light και Wilde, Ομάδα Αλήθειας και Θερβάντες

Από την εποχή του Αρθούρου Ρεμπώ, του Όσκαρ Ουάιλντ και του Βλαδίμηρου Μαγιακόφσκι ξέρουμε ότι οποιοσδήποτε περιορισμός στην τέχνη και την καλλιτεχνική δημιουργία εγκυμονεί κινδύνους ολοκληρωτισμού και πρέπει να αντιμετωπίζεται αρνητικά από κάθε ελεύθερο πνεύμα.

Αναλόγως όμως και οποιοσδήποτε περιορισμός στην κριτική σε κάθε αντικείμενο τέχνης ή καλλιτεχνικής έκφρασης πρέπει να αποτρέπεται και αντιθέτως να επιτρέπονται και ενθαρρύνονται όλες οι μορφές κριτικής σε κάθε καλλιτεχνική δημιουργία - ακόμα και οι αντιπαραθετικές (και δη ιδιαίτερα εκείνες με τις οποίες διαφωνούμε...).

Οποιαδήποτε υποχώρηση σε μια θέση προληπτικής λογοκρισίας για οποιονδήποτε λόγο είναι

υποχώρηση στις δημοκρατικές ελευθερίες.

Οποιαδήποτε υποχώρηση σε μια θέση προληπτικού ελέγχου του περιεχομένου ή της έντασης της κριτικής της τέχνης είναι ωσαύτως υποχώρηση στις δημοκρατικές ελευθερίες.

Συνεπώς ο κάθε Light αυτού του κόσμου μπορεί να δημοσιεύει ό,τι σκουπίδι θέλει και εμείς δικαιούμαστε να τον κράζουμε με τον πλέον κραυγαλέο τρόπο. Οτιδήποτε άλλο ανοίγει κερκόπορτες για επικίνδυνα μονοπάτια.

Ή εναλλακτικά, μπορεί κανείς να επιλέξει να καταδικάσει μια ώρα αρχύτερα τέτοια κατασκευάσματα στην παντοτινή λησμοσύνη (όπου θα καταλήξουν σίγουρα ούτως ή άλλως) καθώς στη σύγχρονη εποχή της επικοινωνίας η ρήση του Όσκαρ Ουάιλντ «χειρότερο πράγμα από το να σε κακολογούν είναι να μη μιλάνε καθόλου για σένα» είναι επίκαιρη περισσότερο από ποτέ.

Οτιδήποτε άλλο δεν απηχεί παρά μόνο την αγωνία πολλών ανθρώπων για το πώς μπορεί να εξελιχθεί η κοινωνική ζωή σε έναν κόσμο με τόσο υπερτροφική σφαίρα επικοινωνίας. Δηλαδή την αγωνία ότι όλα όσα κυκλοφορούν δημόσια και επικοινωνούνται θα πρέπει να ελέγχονται κάπως, διότι εμφανώς επιδρούν στην καθημερινή μας ζωή και μπορεί να έχουν δραματικές επιπτώσεις στις συμπεριφορές, στις πεποιθήσεις, στην πράξη των ανθρώπων.

Στ' αλήθεια όμως ο άνθρωπος που πρωτοπεριέγραψε τόσο γλαφυρά την ανάδυση αυτού του συγχρόνου κόσμου της πρωτοκαθεδρίας της επικοινωνίας, του κομβικού χαρακτήρα του ανέναου αναδιπλασιασμού της παράστασης (και συνεπώς της βαρύτητας όλων των αναπαραστατικών τεχνών), ο Μιγκέλ ντε Θερβάντες, μας δίνει στον *Δον Κιχώτη* ένα πολύ χρήσιμο μάθημα για τις αντιφάσεις αυτού του κόσμου. Στον δεύτερο τόμο του κλασικού αυτού έργου, όπου ο ήρωας ξαναβγαίνει σε περιοδεία για να κηρύξει την ανάγκη επανάκαμψης στις αρετές της ιπποσύνης, η αντιμετώπισή του από τους τριγύρω του είναι πολύ διαφορετική επειδή έχει κυκλοφορήσει ο πρώτος τόμος, τον οποίο διάβασαν, με αποτέλεσμα αντί να τον κοροϊδεύουν να τον επευφημούν, αντί να τον ξυλοφορτώνουν να τον καλοδέχονται με τιμές. Ωστόσο στην πορεία της αφήγησης αυτής είναι ο ίδιος ο *Δον Κιχώτης* που αρχίζει να αμφιβάλλει για την πραγματικότητα της επικοινωνιακής «φούσκας» την οποία ο ίδιος έστησε και μέσα στην οποία πλέον κατοικεί, επωφελούμενος από την κοινωνική αποδοχή της. Και είναι ο ίδιος που επιλέγει εντέλει να επιστρέψει πίσω στην κατοικία του αποδεχόμενος την «πραγματική πραγματικότητα», την πρωτοκαθεδρία των υλικών συνθηκών που διαμορφώνουν τις συντεταγμένες του βίου έναντι των επικοινωνιακών αφηγημάτων.

Κατ' αντιστοιχία λοιπόν είναι μάλλον υλικές και πραγματικές οι συνθήκες που φέρνουν την επανάκαμψη του μισογυνικού και μισαναπηρικού λόγου (όπως άλλωστε και του ξενοφοβικού, του ρατσιστικού και τόσων άλλων ανάλογων) και όχι ο κάθε τυχάρπαστος που προσπαθεί να κάνει εντύπωση και να κερδίσει μερικούς πόντους στο παιχνίδι της κοινωνικής ορατότητας πλειοδοτώντας σε κοινωνική καφρίλα... Και είναι εκείνες οι πραγματικές αιτίες στις οποίες κανείς πρέπει πρώτα και κύρια να στρέψει την προσοχή και τις ενέργειές του για να αντιμετωπίσει το μισογυνισμό, τη μισαναπηρία και εν γένει την κοινωνική οπισθοδρόμηση (φυσικά μπορεί να κράζει και τους

τυχάρπαστους αυτού του είδους - αλλά να μην αυταπατάται: αυτό δεν είναι το κύριο).

Σε μια ευρύτερη αναλογία: δεν είναι λάθος κανείς να στηλιτεύει τις διαδρομές της διαπλοκής σε περιστάσεις όπως η Ομάδα Αλήθειας και ανάλογα τρολ ή μίσθαρνα όργανα στήριξης τής μιας ή της άλλης πολιτικής παράταξης, των κατεστημένων κυβερνητικών και πολιτικών. Αν όμως κάνει το λάθος να πιστέψει ότι είναι εξαιτίας του ελέγχου της επικοινωνιακής σφαίρας που η κοινωνία τα τελευταία χρόνια ζει περιόδους παθητικοποίησης των κοινωνικών και πολιτικών κινημάτων και υποστολής της διεκδικήσεων (με αξιοσημείωτες εξαιρέσεις ωστόσο), τότε είναι πολύ γελασμένος. Αν νομίζει κανείς ότι αρκεί να κρᾶξει και να εξουδετερώσει τη δράση της κάθε «ομάδας αλήθειας», για να εκφραστεί μια άλλη πολιτική και κοινωνική δυναμική, για να ακολουθήσει η κοινωνία μια διαφορετική πορεία, τότε μάλλον θα απογοητευθεί.

Απαιτείται κάτι πολύ περισσότερο: η ανάγνωση των πραγματικών αιτίων της πολιτικής και κοινωνικής οπισθοδρόμησης και η ανάπτυξη κατεύθυνσης και δράσεων σε μια άλλη πολιτική, αντιπαραθετική προς την κυρίαρχη. Μέχρι τότε τα υπόλοιπα θα είναι σκιαμαχίες εντός της επικοινωνιακής φούσκας που θα αντιμετωπίζονται κι αυτές από την πλειονότητα της κοινωνίας ως ένα ακόμα θέαμα προς κατανάλωση....